

DVOLOMNOST: je lastnost optično anizotropnih vlaken, ki jo ugotavljamo s polarizacijskim mikroskopom. Je lastnost materiala, ki vrti električni vektor in je razlika dveh lomnih količnikov,

v dveh izbranih med seboj pravokotnih smereh. ($\Delta n = \delta\lambda / 2\pi d$). Razlika lomnih količnikov vzdolž $n_{||}$ in prečno $n_{\perp}$ na os vlakna $\Delta n = n_{||} - n_{\perp}$. Je posledica raztezanja ali orientacije amorfnih področij.

ORIJENTACIJA: v vlaknih je navadno v smeri osi (enoosna) z dvolomnostjo merimo količino

$\cos \Phi$ (povprečni $\cos$ kota Φ) med makro molekulo in osjo vlakna (Hermansova orientacijska funkcija).

Neorientirana vlakna imajo faktor povprečne molekulske orientacije $f=0$; polarno orientirana vlakna (anizotropna) $f=1$. Usmeritev molekul in molekulskih segmentov v smeri vzdolžne osi mikrofibrila, vlakna. ($\beta_1 \neq \beta_2$) $f = (3\langle \cos^2 \theta \rangle - 1)/2$

FAKTOR ORIJENTACIJSKE: je koristen kazalec pri primerjanju mehanskih lastnosti vlaken in njihove strukture.

POVEČAVA: je določena s produktom povečave objektivna in okularja. (najbolj pogosta vrednost je med 25 – 2000x)

LOČLJIVOST: najmanjša razdalja med dvema točkama, ki sta še vidni ločeni.

GLOBINSKA OSTRINA: razdalja na optični osi objektivna, v katere mejah se doseže največja ločljivost.

MIKROMETRSKA VREDNOST: vrednost za določeno povečavo (dolžina enega intervala okularnega

merila v μm) – izračunamo iz št. delov okularnega mikrometra, ki prekriva intervale objektivnega

mikrometra. npr. (32 delov okularnega μm → prekrije 10 delov objektivnega μm)

$K = (10 \cdot 10 \mu\text{m}) / 32 = 100 \mu\text{m} / 32 = 3,12 \mu\text{m}$

Stopnja polnosti kroga S je razmerje površine P_v in površine kroga.

OBJEKTNI MIKROMETER: (steklena ploščica z merilom 2mm → razdeljena na 200 delov; en del je 0,01mm=10 μm)

OKULARNI MIKROMETER: je poseben okular ali steklena ploščica z izjedkanim merilom, ki jo

vstavimo v okular. (merilo za merjenje linearnih dimenzij pri mikroskopiranju).

SORTIMENT: Je razvrščanje vlaken v skupine glede na njihov premer – finost. Recimo da smo volno

uvrstili v razred 64`s. To pomeni, da lahko iz volne uvrščene v to skupino predemo prejo finosti 30 tex.

TALIŠČE: je temperatura, ko kristaliti preidejo v tekoče stanje.

ANALIZATOR: je če presvetlimo dvofazne objekte (kristaline in amorfne) s polarizirano svetlobo,

ki zaradi dvolomnosti kristalitov spremeni značaj odklonjene svetlobe, kar ugotovimo z drugo polarizacijsko prizmo.

LOMNI KOLIČNIK: je razmerje med fazno hitrostjo in hitrostjo v razširjanju snovi c.

RETARDACIJA: je fazna razlika v nm za določeno valovno dolžino svetlobe.

VOLNA 62`s/64`s: volna preje 62`s/64`s = 30 tex.

POLARIZATOR: je filter – prizma ki jo vstavimo pri optičnem mikroskopu pred kondenzatorske leče.

TITER: je način za določanje finoče preje, kjer se podaja masa in dolžina.